

DØDSFALD

FORSTANDER P. N. GAARDMAND
NÆSGAARD

4. MAJ 1891 – 2. MAJ 1949

»Naturens muntre søn er lykken næst —« hedder det i Oehlenschlägers »Aladdin«. — Mon ikke andre ligesom jeg har syntes, at den strofe passede godt på forstander *Gaardmand*. I den livsgerning, han havde valgt sig, hvor det levende ord er det vigtigste værktøj, ejede han en naturbegavelse. Velformede og samtidig varmt følte ord lå ham naturligt på tungen, og vi er mange, der nu ved hans død med dyb vemod beklager, at vi aldrig mere skal høre denne stemme give udtryk for, hvad der rørte sig af værdifulde tanker og følelser i hans sind.

Forstander Gaardmands arbejde vil være kendt af næsten alle Tidsskrift for Landøkonomi's læsere. Efter at han som ung landbrugskandidat i 1920 kom til Den Classenske Agerbrugsskole på Næsgaard, begyndte han på Næsgaards udstrakte engarealer sine høberedningsforsøg, og igennem foredrag og artikler slog han på få år sit navn fast som ekspert på dette område.

Hans arbejde med høberedning og med Næsgaards forsøg iøvrigt førte ham naturligt ind på formandspladsen i De samvirkende lolland-falsterske Landboforeningers Planteavlsudvalg, hvor han udførte et stort arbejde gennem mange år. Senere blev han også Landhusholdningsselskabets repræsentant i Statens Planteavlsudvalg og samtidig medlem af selskabets bestyrelse og af Samvirksomhedens Fællesudvalg.

Da forstander *H. J. Rasmussen* i 1938 trak sig tilbage, blev det planteavlsmanden *P. N. Gaardmand*, der blev husdyrbrugsmandens efterfølger — næsten som et udtryk for, at de to sider af dansk landbrug er lige vigtige. Fælles for både den gamle og den nye forstander var deres store kærlighed til den gamle skole i de skønne omgivelser. Skønt jyde og med stor kærlighed til den jydsk dialekt og det jydsk lune — enhver gammel Næsgaard-elev vil huske ham læse *Blicher* — var Gaardmand og Næsgaard så nøje knyttet sammen, at det er svært at gøre sig fortrolig med, at han nu så brat er skilt fra alt dette. Han var så levende med i alt, der angik Næsgaard, og han var for os andre selv en så levende del deraf.

Skønt tydelig mærket af sygdom var han endnu ved Næsgaards afslutningseksamen for en måned siden meget stærkt optaget af store forberedelser til at fejre Næsgaards 100 års jubilæum i forbindelse med elevmødet i år. Det skulle således ikke forundes ham at komme til at opleve denne 100 års dag. I stedet vil der nu på jubilæumsdagen komme til at lyde mindeord også om ham, mindeord, der for eftertiden vil slå fast hans betydning for Næsgaard og for dansk landbrug.

En af Danmarks gode sønner, en rank og retlinet personlighed, er gået bort. Dansk var han til marv og ben, og om det hændte, at fagligt-økonomiske interesser kolliderede med det nationale, som det skete i stridighederne omkring *L. S.'s* holdning under besættelsen, var der ingen tvivl om, hvor Gaardmand måtte være at finde. Mange unge har i årenes løb ved hans hjælp fået et klarere blik for det dybe indhold, der ligger i ordene om, at sit fædreland skylder man alt, hvad man kan udrette.

Axel Nielsen.